Johdatus taloushallintoon (5 op)

Sisältö

- taloushallinnon kokonaisuus
- laskentatoimen käsite ja merkitys yrityksissä ja yhteiskunnassa
- rahoittajien ja johdon laskentatoimen sisältö niiden eroavuudet
- Excel-taulukkolaskentaohjelman peruskäyttö

Rahoittajien laskentatoimen osalta käsitellään seuraavia teemoja

- tilinpäätöksen tavoitteet ja sisältö
- keskeiset periaatteet, perusymmärrys kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä
- tase, tuloslaskelma, rahavirtalaskelma ja niiden väliset yhteydet
- kansainvälinen tilinpäätösnormisto (IFRS), konsernitilinpäätöksen idea
- tilinpäätöksen ja verotuksen yhteydet
- tilinpäätöksen analysointi ja ymmärtäminen

Johdon laskentatoimi:

- laskenta strategisen päätöksenteon tukena, strategian toimeenpano, tuloskortit
- suorituksen mittaaminen erityyppisillä vastuualueilla (sisältäen mm. taloudellisen lisäarvon käsitteen EVA:n ja pääoman keskikustannuksen WACC)
- budjetoinnin tavoitteet ja toteutus
- kustannuslaskennan tehtävät ja käsitteet; tuote, palvelu ja asiakaskannattavuuden laskenta
- erillislaskelmat, katetuottoanalyysi ja hinnoittelu
- investointilaskennan perusteet

Vastuullisuus osana taloushallintoa

Yritysrahoituksen ja yrityksen hallinnoinnin (corporate governance) perusteet

- yrityksen hallinnoinnin keskeiset kysymykset mm. omistuksen, hallituksen ja palkitsemisen osalta
- pääomarakenteen hallinnan peruskysymykset vieraan ja oman pääoman ja pääomakustannuksen osalta

- käyttöpääoman hallinnan osa-alueet varastonhallinta, kassanhallinta, myyntisaamisten ja ostovelkojen hallinta

Esitiedot ja muu materiaali tai työvälineet

Lukion matematiikka. Opiskelijalla tulisi olla käytettävissään Microsoft Excel -ohjelmisto. Kaikki oppimateriaalit ovat saatavilla kurssin sivustolla.

Huomaathan, että opintojakson suorittaminen tapahtuu muutoin DigiCampus-oppimisalustalla, mutta tentti suoritetaan EXAM-tenttinä. Kirjautumisohjeet alustalle toimitetaan ilmoittautuneille sähköpostitse, ja tarkempia ohjeita EXAM-tentistä annetaan myöhemmin.

Osaamistavoitteet

Opintojakson käytyään opiskelija:

- hahmottaa laskennan roolin organisaatioissa ja yhteiskunnassa
- tietää, mitä tilinpäätös pitää sisällään ja mihin tarkoituksiin sitä voi hyödyntää
- osaa lukea tilinpäätöstä ja laskea ja tulkita tärkeimpiä tunnuslukuja
- ymmärtää laskentajärjestelmien roolin organisaatioissa toimivan päätöksenteon tukena ja sen, miten tätä tietoa voidaan hyödyntää niin raha-, materiaali- ja tietovirtojen kuin organisaatioissa toimivien ihmisten ohjaamisessa
- pystyy arvioimaan tuotteiden, palveluiden, asiakkaiden ja investointien kannattavuuksia ja tekemään taloudellisesti kestäviä päätöksiä näiden tietojen pohjalta
- hahmottaa hyvän hallintotavan merkityksen organisaatioille ja yhteiskunnalle
- tietää yritysrahoituksen peruskysymykset ja osaa hahmottaa niihin vastauksia
- osaa käyttää Excelin perustoimintoja

Kurssitehtävät ja työskentelytavat, kirjallisuus

Kurssi on jaettu asiasisältöjen mukaan 18 osioon eli moduuliin. Näihin sisältyy lukumateriaalia, videoita ja harjoitustehtäviä mallivastauksineen. Jokaisessa moduulissa on myös yksi tai kaksi tehtävää, joista voi saada kurssin arvosteluun vaikuttavia pisteitä.

Moduulien arvosteltavat tehtävät tehdään yksilötyönä, niiden suoritusjärjestys on vapaa, ja kukin opiskelija voi suorittaa tehtävät itselleen parhaiten sopivalla aikataululla vajaan kahden kuukauden pituisen ajanjakson puitteissa. Kurssin tentin voi suorittaa jäljempänä mainittuina ajankohtina EXAM-tenttinä.

Opintojakson opettajat antavat ohjeet tekoälysovellusten käytöstä opintojaksolla.

Kurssin sivusto aukeaa 8.9.2026. Moduuleissa oleviin arvosteltaviin tehtäviin voi vastata 8.9.–2.11.2026.

Tentin suorittamiseen on kolme tilaisuutta. Tentin voi tehdä EXAM-tenttinä (päivitetty 24.8.2026):

1) ma-la 9.–21.11.2026
2) ma-la 30.11.–12.12.2026 ja
3) ma-la 11.—23.1.2027

Kurssikirja: Ikäheimo, S. – Malmi, T. – Walden, R. (2024) *Yrityksen laskentatoimi.* Alma Talent, Helsinki.

Työmäärä

Kurssin työmäärä (133 tuntia) muodostuu seuraavasti:

- Videomateriaaleihin perehtyminen: 15 tuntia
- Kirjallisiin materiaaleihin perehtyminen: 60 tuntia
- Harjoitustehtävät: 40 tuntia
- Moduulien arvosteltavat tehtävät: 15 tuntia
- Tentti: 3 tuntia

Kurssiarviointi

Arviointi numeerisella asteikolla 1–5. Arvosana muodostuu seuraavasti:

- moduuleissa olevat arvosteltavat tehtävät: 30 %
- tentti: 70 %

Kieli

Suomi

Osallistujamäärä ja kurssille ilmoittautuminen

Ei rajoituksia osallistujien lukumäärälle. **Kurssi-ilmoittautuminen kotiyliopistossa ilmoittautumisajan puitteissa on edellytys suoritusmerkinnän saamiselle. Jälki-ilmoittautumisia ei oteta vastaan.**

Opiskelijatietojen siirtäminen ja opintosuoritusten kirjaaminen

LITO-opintokokonaisuudessa opintojaksot järjestetään yliopistojen välisenä yhteistyönä. Opiskelijalle myönnetään kurssi-ilmoittautumisen perusteella erillisopinto-oikeus opetusta järjestävään yliopistoon ko. opintojaksolle.

Ilmoittautuessaan LITO-opintojakson toteutukselle opiskelijan opinto-oikeutta varten tarvittavat tiedot siirretään opetuksesta vastaavaan yliopistoon. Opinto-oikeuden perustamiseksi siirretään opiskelijan oman yliopiston rekisteristä opintojakson opetusta järjestävän yliopiston rekisteriin seuraavat tiedot: sukunimi, etunimet, sukupuoli, sähköpostiosoite, äidinkieli, kansalaisuus, henkilötunnus ja oma yliopisto. Jos opiskelijalla ei ole suomalaista henkilötunnusta, siirretään tieto syntymäajasta ja kansallisesta oppijanumerosta (oid). Salaiseksi luokiteltua tietoa ei siirretä omasta yliopistosta. Tietoja käytetään myös opintosuoritusten siirtämiseen opetusta järjestävän yliopiston järjestelmästä opiskelijan oman yliopiston rekisteriin. Ilman tietojen siirtoa merkintää opintosuorituksesta ei ole mahdollista saada.

LITO:n tietosuojaseloste on saatavissa osoitteessa www.lito.fi.

Muuta

Opintojakson opetuksen järjestää lukuvuonna 2026–27 Aalto-yliopisto.

Opintojaksoa koskevat viimeisimmät tiedot päivitetään www.lito.fi-sivustolle.